

— OECD Zapadnog Balkana⁺ za globalni razvoj — +

Šta je razvojna saradnja?

Aktivnost koja ima za cilj da podrži nacionalne ili međunarodne razvojne prioritete, nije vođena profitom, afirmiše zemlje u razvoju i zasniva se na partnerskim odnosima koji teže participativnosti zemalja u razvoju. Preciznije, razvojna saradnja treba da ima tri glavna zadatka (Severino i Ray, 2009; Ocampo, 2015):

- Podrška i dopunjavanje napora zemalja u razvoju da garantuju pružanje univerzalnih socijalnih osnovnih standarda svojim građanima, kao sredstvo za ostvarivanje osnovnih ljudska prava;
- Promovisanje zajedničkog stremljenja zemalja u razvoju (a posebno najsiromašnijih) ka višem nivou prihoda i blagostanja i korekcije ekstremnih međunarodnih nejednakosti;
- Podrška naporima zemalja u razvoju da aktivno učestvuju u ispunjavanju međunarodnih javnih ciljeva.

Šta je razvojna pomoć?

U širem smislu, "pomoć" znači prenos sredstava iz donatorskih zemalja u zemlje u razvoju, pod koncesijskim uslovima, kako bi se promovisao socijalni i ekonomski razvoj (Riddell, 2007). Međutim, izraz se odavno naizmenično koristi sa zvaničnim resursima koje su stavili na raspolaganje članovi OECD DAC-a, tj. Zvanična razvojna pomoć (Official Development Assistance - ODA). U svakom slučaju, pomoć je očigledno mnogo uža od definicije razvojne saradnje, koja uključuje aktivnosti koje ne podrazumevaju direktno prenošenje resursa.

Šta je međunarodna saradnja?

Razvojna saradnja je deo međunarodne saradnje, ali postoje oblasti međunarodne saradnje koje nisu direktno povezane sa razvojem, kao što su razmena pravila o međunarodnim letovima ili usvajanje preventivnih mera protiv terorizma.

Razvojna saradnja Evropske unije (EU)

Razvojna politika EU pokušava da iskoreni siromaštvo u kontekstu održivog razvoja. To je kamen temeljac odnosa EU sa spoljnim svetom - pored spoljne, bezbednosne i trgovinske politike. EU je vodeći svetski donator koji obezbeđuje preko 50% ukupne globalne razvojne pomoći. Akcija EU vezana za razvoj zasnovana je na Lisabonskom ugovoru i Evropskom konsenzusu o razvoju iz 2005. godine, kojom se Savet EU, Evropski parlament, Komisija i države članice obavezuju na zajedničku viziju. EU se zalaže da pomoć učini što efikasnijom.

Ciljevi održivog razvoja (Sustainable Development Goals - SDG)

Milenijumska deklaracija i milenijumski razvojni ciljevi (MDG) koji su istekli krajem 2015. godine, dali su ogroman doprinos u podizanju svesti javnosti, povećanju političke volje i mobilizaciji resursa za borbu za okončanje siromaštva. Zapravo, neki od najvećih napredaka u poslednjih nekoliko godina bili su u onim oblastima na koje su MRC-ovi pomogli da se fokusira pažnja. Agenda za održivi razvoj do 2030. godine zasnovana je na ovom iskustvu. Ova Agenda je plan akcije za ljude, planetu i prosperitet. 17 ciljeva održivog razvoja (SDGs) pokazuju skalu i ambicije ovog novog univerzalnog programa. Ciljevi SDG-a će stimulisati akciju tokom narednih petnaest godina u oblastima od ključnog značaja za čovečanstvo i planetu.

Kakva je uloga organizacija civilnog društva (OCD) u razvojnoj saradnji?

OCD imaju značajnu ulogu u međunarodnom razvoju. 2011. godine u Busanu (Južna Koreja), tokom četvrtog foruma o efikasnosti razvojne pomoći, međunarodna zajednica je po prvi put zvanično priznala OCD kao nezavisne aktere razvoja koji "igraju vitalnu ulogu u podsticanju ljudi da potražuju svoja prava, u promovisanju pristupa zasnovanih na pravu, u oblikovanju razvojnih politika i partnerstava, kao i u nadgledanju njihove implementacije. Oni takođe pružaju usluge u područjima koja su komplementarna onima koje pružaju države".

Na nivou razvojne saradnje EU, OCD su dugo igrale ovu važnu ulogu. One su implementirale razvojne projekte finansirane od strane Evropske komisije u iznosu od oko milijardu evra godišnje, od ukupne godišnje pomoći Evropske komisije koja iznosi skoro 13 milijardi evra. Osim direktnog sprovođenja, OCD takođe igraju brojne druge uloge u vezi sa razvojnim politikama i programima zemalja članica EU i zemalja potpisnica - kao zainteresovane strane u implementaciji, praćenju i dijalogu o politikama na svim nivoima. To čini OCD ključnim akterima u razvojnoj saradnji EU.

Šta je projekat OCD zemalja Zapadnog Balkana za globalni razvoj?

U kontekstu budućeg proširenja Evropske unije u zemljama zapadnog Balkana, projekat će podići kapacitete OCD da se uključe u politički dijalog, zagovaranje i podizanje svesti o globalnim pitanjima.

Od projekta se očekuje:

- Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva na zapadnom Balkanu kako bi se podigla svest javnosti o pitanjima globalnog razvoja;
- Da se bolje koordiniraju organizacije civilnog društva koje su aktivne u oblasti obrazovanja o razvoju i globalnom razvoju i započele su proces izgradnje platforme na nacionalnim nivoima (u Makedoniji, Crnoj Gori, Albaniji i Srbiji) ili su počele da integrišu fokus razvoja unutar postojećih mreža OCD;

Partneri na projektu:

- Makedonski centar za međunarodnu saradnju (MCIC)
- Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske - CROSOL
- Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO)
- Slovenačka platforma NGDO za razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć - SLOGA
- Građanske inicijative
- Pontis Fondacija
- Udruženje Narodni parlament
- CONCORD - Evropska konfederacija organizacija civilnog društva za pomoć i razvoj
- Institut za demokratiju i medijaciju (IDM) Balkanska mreža za razvoj civilnog društva (BCSDN)
- Austrijska fondacija za razvojna istraživanja

- Organizacije civilnog društva zapadnog Balkana da se uključe u politički dijalog na nacionalnom i nivou EU o razvojnoj politici, posebno u kontekstu procesa proširenja EU;
- Organizacije civilnog društva Zapadnog Balkana da se integrišu u rad evropskog civilnog društva koje je aktivno u razvojnoj saradnji, posebno u CONCORD-u, radi šire interakcije sa evropskim organizacijama civilnog društva i predstavljanju perspektive Zapadnog Balkana na nivou EU.

Aktivnosti koje su predviđene projektom:

- Mapiranje organizacija civilnog društva koje su zainteresovane za temu razvojne saradnje;
- Umrežavanje i jačanje kapaciteta OCD koje se bave razvojnom saradnjom;
- Trening javnog zagovaranja za OCD na temu razvojne saradnje;
- Javne rasprave na temu razvojne saradnje;
- Kreiranje analiza i izveštaja o okolnostima i izazovima u Srbiji;
- Podizanje svesti i širenje informacija o razvojnoj saradnji.

Koordinator projekta: HORIZONT

HORIZONT3000 je najveća organizacija civilnog društva u Austrijskoj razvojnoj saradnji, koja ima iskustvo u izgradnji ljudskih i organizacionih kapaciteta već više od 50 godina. HORIZONT3000 ima lokalne kancelarije sa međunarodnim i lokalnim stručnjacima i realizuje oko 170 projekata godišnje. HORIZONT3000 je bio vodeća agencija za 15-godišnji TRIALOG projekat (www.trialog.or.at) koji podržava OCD iz zemalja kandidata i novih zemalja EU u svom razvoju. Više na www.horizont3000.at

Građanske inicijative

Kneza Miloša 4, 11000 Beograd, Srbija
Telefon: +381 11 3284-188
E-mail: civin@gradjanske.org
Web sajt: <https://www.gradjanske.org/>
LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/civic-initiatives-gra%C4%91anske-inicijative>
Twitter: <https://twitter.com/gradjanske>
Facebook: <https://www.facebook.com/GradjanskeInicijative/>

Izvori:

- Guide to EuropeAid funding instruments 2014 - 2020, CONCORD
- What is development cooperation? 2016 Development Cooperation Forum Policy Briefs, by Jose Antonio Alonso and Jonathan Glennie
- Western Balkan CSOs for Global Development, HORIZONT3000
- https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-developmentpolicy_en
- <https://ec.europa.eu/europeaid/node/1368>